

Sisällys

- I KEISARILLISEN VIRKAMIEHEN MUOTOKUVA 11
  - Miksi Rehbinder? 11
  - Elämä tutkimuskohteena 12
  - Tutkimuksen näkökulmat 15
  - Tutkimusaineistoista 16
  - Aiemmasta tutkimuksesta 17
  - Tutkimuksen rakenne 19
- II HÄMÄRÄOPPEJA VASTAAN: VALISTUKSEN PERINTÖ 20
  - Lakiuralle: Turun akademia ja Tukholman valistusmiehet 21
  - Paluu Suomeen 31
- III ”IL FAUT SAUVER LA FINLANDÉ D’UN DESTRUCTION TOTAL”
– SUOMI ON PELASTETTAVA TÄYDELLISELTÄ TUHOLTA 36
  - Cronstedtin petos ja uusien ritarien hämmennys 39
  - Pietarin loistoa ja enkeli valtaistuimella 41
    - Sprengtporteniana 46
  - Porvoon speaktaakkeli ja suuriruhtinaskunnan synty 51
    - Hallituskonselji 52
    - Eminen komissiosta Armfeltin komiteaan 54
- IV OLKAAMME SIIS SUOMALAISIA! 64
- V LOISTAVAN ARMFELTIN VARJOSSA? 74
  - Itsevaltias Armfelt 74
    - Vanhan Suomen yhdistäminen 82
  - J. A. Ehrenströmin kynä keisarin palvelukseen 84
  - Armfeltin ote komiteasta heikkenee... 88
  - ...ja Rehbinderin ote vahvistuu 92
- VI KEISARILLISIA SUOSIONOSOITUKSIA JA VALTIOPÄIVÄ-
HANKKEITA 100
  - Sotilaskeisari 100
  - Kaivatun keisarin paluu 104
    - Keisarillisia suosionosoituksia 107

- Walleen ja Viipurin läänin ongelmat 108
Rehbinderin asema hovissa vahvistuu 112
Valtiopäivähanke 119
    Valtiosääntötoiveita 120
    Keisarin kiertomatka Suomessa 123
    Valtiosääntötoiveiden romahdus ja Suomen sisäiset
    viholliset 124
Senaatin kiukuttelevat harmaapäät 129
- VII AKATEEMISIA MURHEENAIHEITA JA KAUPANKÄYNNIN
HARMEJA 136
Läntisten vaikutteiden torjuntaa 136
    Akateemisia levottomuuksia ja Rehbinderin diplomatiaa 137
    Syntipukki Uppsala 145
    Rettelöivän dosentin harhakäsitykset 147
    Aminoff sijaiskansleriksi ja kanslerin ankarat nuhteet 149
    Rehbinderin ärtymys ja akateemisen maailman
    rauhottaminen 153
Kaupallisia ristiriitoja 162
    Kauppasopimus Ruotsin kanssa solmitaan... 162
    ...ja Venäjä määrää tulleista 168
- VIII ALEKSANTERISTA NIKOLAIHIN 174
Rehbinderin Viipurin läänin pilkkomissuunnitelma 175
Sotaherra kenraalikuvernööriksi 180
    1825: synkkeneviä tulevaisuuden näkymiä 187
Keisari on kuollut, eläköön keisari! 193
- IX ZAKREVSKIN VARJOSSA? 199
Komiteasta virastoksi 200
"Olemme korottaneet Teidät ja Teidän jälkeläisenne kreivilliseen
säätöyn." 205
Suomalaisten onnittelulähetystö 206
Rankitabelle ja Viipurin läänin pilkkomissuunnitelma 208
    Virka-arvot 208
    Viipurin läänin lahjoitusmaakysymys ja Rehbinderin
    hämmästys 209
Emigraatiota ja virstanpylväitä 212

	Valtiopäiväkysymys – jälleen kerran	214
	Turun palo ja yliopiston muutto	215
	Zakrevskin ”vallankaappaus”	219
	Poliittisia valvontatehtäviä ja Haartmanin paluu	221
	Puolan kapinan varjossa	225
	Hovitalimestari Freederickszin tapaus ja ”Salmin raakalaisjuttu”	233
X	HÄNEN MAJESTEETTINSA LÄHETILÄS JA SUOMEN ULKOMINISTERI	236
	Keisarin lähettiläs	240
	Suomen ulkoministeri ja ministerivaltiosihteeri	248
	Koordinoititehtäviä	254
	”Pahimmin minä pelkään Mannerheimin raportteja”	264
	Lakien yhteensovittaja	271
XI	ERÄÄN AIKAKAUDEN LOPPU	273
	Elämä keisarien palveluksessa	277
	 Viitteet	283
	Lähteet ja kirjallisuus	300
	Henkilöhakemisto	306